

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till punkt- skattelag och till lag om ändring av 27 § i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 december 2009 en proposition med förslag till punktskattelag och till lag om ändring av 27 § i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (RP 263/2009 rd) till finansutskottet för beredning.

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 5/2010 rd) återges efter betänkandet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Tanja Nurmi, finansministeriet
- regeringsråd Ismo Tuominen, social- och hälsovårdsministeriet

- tullöverinspektör Markus Teräväinen, Tullstyrelsen
- redovisningsdirektör Oiva Peltokoski, VR Koncernen Ab
- ekonomichef Riitta Parviainen, Avekra Oy
- tullexpert Matti Alpua, KPMG Oy Ab även som representant för VR-Koncernen Ab
- ordförande Henrik Lönnberg, Föreningen för Finlands Alkoholdryckhandel rf.

Skriftligt utlåtande har lämnats av

- Ålands landskapsregering
- Livsmedelsindustrin
- Bryggeri- och läskedrycksindustriförbundet rf
- Tupakkateollisuusliitto ry
- finansministeriet
- Olje- och Gasbranschens Centralförbund rf.

Finlands näringsliv, Finsk Energiindustri rf och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har meddelat att de inte har något att anmärka i saken.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny punktskattelag. Lagen ska ersätta den gällande lagen om påförande av accis. Genom den föreslagna lagen genom-

förs rådets direktiv om allmänna regler för punktskatt.

För flyttning av punktskattepliktiga produkter mellan medlemsstaterna föreslås ett elektroniskt förfarande. Lagförslaget innehåller bestämmelser om införande av ett datoriserat övervakningssystem för punktskattepliktiga produkters rörlighet inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium. Samtidigt ses bestämmelserna om flyttning av punktskattepliktiga produkter enligt ett uppskovsförfarande över. De grundläggande principerna för punktbeskattning förblir huvudsakligen oförändrade. Be-

stämmelserna om skattskyldighet och tillstånd föreslås bli reviderade. Dessutom föreslås det att lagtexten omstruktureras och ändras i flera avseenden.

I lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen föreslås en smärre ändring till följd av den nya punktskattelagen.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft den 1 april 2010.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet föreslår att propositionen godkänns med ändringar.

Syftet är att genomföra rådets direktiv (2008/118/EG) om allmänna regler för punktskatt, nedan *punktskattedirektivet*, nationellt. Från den 1 april 2010 ska det ersätta det gällande direktivet om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (92/12/EEG, det s.k. *regeldirektivet*).

Det har visat sig nödvändigt med en totalreform av direktivet för att man effektivare ska kunna ta tag i de omfattande bedrägerier som förekommit på gemenskapens territorium. En central roll i sammanhanget spelar det gemensamma datoriserade systemet EMCS (*Excise Movement Control System*), som införs med punktskattedirektivet. Det hjälper myndigheterna att övervaka hur punktskattepliktiga varor flyttas inom gemenskapen i realtid utifrån elektroniska administrativa ledsagardokument. Parlamentets och rådets beslut (2003/1152/EG) om införande av systemet fattades 2003 och det förutsatte att det gemensamma informationssystemet tas i bruk i samtliga medlemsstater inom loppet av sex år.

En totalreform av lagen om påförande av accis har därmed aktualiserats av det nya direktivet och de nya förfaranden som det kräver. Propositionen ersätter med vissa små undantag lagen om påförande av accis (1469/1994) från

1995 med senare ändringar. Däremot ska de särskilda produktspecifika accislagarna inte röras i det här sammanhanget. Propositionen befattar sig alltså inte med bestämmelserna om skattebehandling.

Det handlar i långa stycken om en översyn av förfarandena och rubbar inte heller de grundläggande principerna för punktbeskattning. Reformen ger ändå en chans att förbättra lagens struktur och styra praxis genom tydligare bestämmelser. De nya förfarandena stöder samtidigt arbetet mot bedrägerier.

Utskottet anser att propositionen i princip är väl underbyggd och värd att backa upp. Också sakkunniga som utskottet har hört har ansett att den i det stora hela är lyckad i och med att den bidrar till lättare rörlighet för punktskattepliktiga varor, bättre övervakning, säkrare verksamhet och rättvis behandling av företag. Vidare anses den nya lagen vara bättre strukturerad och mer exakt t.ex. i fråga om skyldigheter. Därmed ser propositionen ut att uppfylla målen med totalreformen.

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet menar att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning, men lagförslag 1 bara om utskottets konstitutionella anmärkningar om 96 § 2 mom. och 105 § 1 mom. beaktas på behörigt sätt.

Utskottet pekar dessutom på en del andra punkter som kräver precisering och på att hän-

visningar till bestämmelser bör vara hänvisningar till EU-bestämmelser nu när Lissabonfördraget har trätt i kraft.

Finansutskottets ståndpunkt

I propositionen ingår två lagförslag, lagförslag 1 om en punktskattelag och lagförslag 2 om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen.

Regeringen föreslår en liten ändring i den senare för att underlätta för punktskattepliktiga varor att flytta mellan landskapet och fastlandet. Utskottet ser det som helt motiverat och anser att lagförslag 2 inte ger anledning till fler kommentarer. Det betyder att utskottets ändringsförslag uteslutande gäller lagförslag 1.

Lagförslag 1 föreslås bli preciserat på det sätt som grundlagsutskottet föreslår. Dessutom krävs det en del tekniska preciseringar. Ändringarna motiveras utförligare i detaljmotiven.

I det följande tar utskottet i all korthet upp vissa enskilda frågor som vid sakkunnigförhören har visat sig vara oklara på vissa punkter, men som ändå inte kräver ändringar i bestämmelserna.

Enskilda frågor

Information om tillstånd. EMCS-systemets automatiska, elektroniska kontroll bygger på information om tillstånd som myndigheterna beviljat.

För aktörerna spelar det en väsentlig roll att informationen om avsändarens och mottagarens tillstånd är riktiga och giltiga i registret Finseed, som systemet utnyttjar. Om avsändarens eller mottagarens tillstånd inte finns i registret, fastställs det elektroniska administrativa dokumentet inte, och därmed anses varan inte bli överförd inom ett uppskovsförfarande.

En del sakkunniga befarar att det inte går att garantera att tillståndsinformationen är à jour och felfri. Det finns inkonsekvenser åtminstone i den nuvarande uppgiftsmallen, trots att uppgifterna ursprungligen har lämnats till myndigheterna i korrekt form.

Det är viktigt att se till att informationen är riktig och att iakttaga brister korrigeras omgå-

ende. EMCS-systemet ger i sig goda möjligheter till detta, eftersom myndigheterna i medlemsstaterna dagligen utbyter information med hjälp av det och systemet är obligatoriskt i samtliga medlemsstater. Läget bör alltså bli avsevärt mycket bättre än vad det är nu.

Ett förenklat förfarande. Regeringen föreslår ett förenklat förfarande i punktskattelagen som innebär att flyttningen åtföljs av ett pappersdokument med de föreskrivna uppgifterna i stället för ett elektroniskt administrativt dokument. Förfarandet ska bara gälla flyttningar inom en medlemsstats territorium.

Det förenklade förfarandet får tillämpas vid flyttning av produkter mellan skattefria upplag. Utskottet noterar för klarhetens skull att det gäller alla flyttningar mellan skattefria upplag, oberoende av om varor flyttas mellan samma eller olika ägares upplag.

Svinn. Bestämmelserna om svinn har ändrats för att göra dem förenliga med punktskattedirektivet. Utgångspunkten är att bara varor som *frisläpps för konsumtion* beskattas. Det ska anges i lag vad som avses med detta.

Det ska alltså inte längre finnas något skattefritt svinn. Däremot ska det föreskrivas i 9 § att punktskattepliktiga produkter som förstörts fullständigt inte betraktas som frisläppta för konsumtion inom ramen för ett uppskovsförfarande. Som förstörelse anses att produkter fullständigt förstörts eller oåterkalleligen gått förlorade. I sådana situationer anses produkterna inte ha blivit frisläppta för konsumtion och därmed uppstår det inte heller någon skyldighet att betala punktskatt.

Meningen är inte att bestämmelserna ska rucka på nuvarande praxis till den del det gäller svinn på grund av produkternas egen beskaffenhet, alltså att de förstörts eller gått förlorade, som att de blivit gamla, avdunstat eller någon annan orsak som har samband med deras beskaffenhet, som eldsvåda, skada eller någon annan motsvarande händelse.

Detaljmotivering

19 §. Bestämmelsen gäller skattefrihet för proviantering.

Den gällande lagen föreskriver i 16 § 6 punkten om accisfrihet för produkter avsedda för försäljning på fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik och för fartygens bränsle och smörjmedel. Utöver det har finansministeriet kunnat besluta om befrielse från accis för bland annat fartyg som myndigheter anlitar.

Regeringen föreslår att alla bestämmelser om befrielse från punktskatt ska ingå i lag och inte längre delvis också i beslut av finansministeriet. Syftet har inte varit att avskaffa den nuvarande skattefria provianteringen för fartyg som används i tjänsten. Denna punkt har av misstag inte tagits med i förslaget och utskottet föreslår därför att 19 § får ett nytt 3 mom. Momentet ska innehålla villkoren för skattefrihet för proviantering på fartyg som används av myndigheter. Villkoren är desamma som i det gällande beslutet av finansministeriet, men beslutet kommer att upphävas när den nya lagen träder i kraft.

30 § 2 mom. Regeringen föreslår att de gällande sekretessbestämmelserna (66 och 67 §) ska fortsätta gälla. De föreskriver också om utlämnande av information. Också 30 § 2 mom. i den nya lagen föreskriver om utlämnande av information. Följaktligen föreslår utskottet att momentet ska ta hänsyn till de gällande bestämmelserna. Momentet bör därför få en hänvisning till 113 § som föreskriver om bestämmelser som upphävs — och därmed också fortsatt kommer att gälla.

89 § 2 mom. Bestämmelsen har ett tekniskt fel i hänvisningen och det måste korrigeras för att gälla 6 § 5 punkten. Dessutom ska hänvisningar till Europeiska gemenskapen ändras till Europeiska unionen.

96 och 97 §. Bestämmelserna gäller tullmyndigheternas granskningsrätt och granskningsbefogenheter.

Grundlagsutskottet framhåller i sitt utlåtande att lagstiftning om myndigheters inspektionsbefogenheter måste vara tillräckligt exakt och ge

fullgoda garantier mot missbruk också vid inspektioner av företag. Följaktligen måste lagen ha fullgoda procedurer och rättssäkerhetsgarantier för detta.

Grundlagsutskottet bedömer befogenheterna med avseende på bestämmelserna om skyddet för privatlivet i 10 § i grundlagen och rättspraxis vid Europadomstolen som kastar ljus över reglerna. Utskottet kommer fram till den slutsatsen att bestämmelserna inte innehåller fullgoda garantier för procedurer och rättssäkerhet.

Därför anser grundlagsutskottet att bestämmelserna bör kompletteras med en hänvisning till 39 § i förvaltningslagen. Procedurerna där ska då i förekommande fall även följas vid inspektioner på grundval av punktskattelagen. Det bör framgå av bestämmelsen med vilka syften inspektionsbefogenheterna är villkorade och om någon annan än den som arbetar under myndighetsansvar kan förordnas att granska. Om detta är syftet, måste bestämmelserna kompletteras i betydande omfattning. Det betyder att 96 § måste skydda hemfriden på samma sätt som 97 §.

Finansutskottet föreslår att paragraferna kompletteras som grundlagsutskottet föreslår. Samtidigt ser utskottet över paragrafupplägget.

Bestämmelserna om granskningsrätt och granskningsbefogenheter avser att säkerställa att punktskattelagen och tillhörande speciallagar följs på behörigt sätt. Beskattningsintresset är stort och verksamheten vid temporär skattefrihet strängt reglerad. Verksamheten måste vara vattentät också i EU för att garantera likvärdighet och för att förhindra bedrägeri. Utskottet föreslår att det skrivs in i 96 och 97 § i ett nytt 1 mom. att syftet ska vara att övervaka bestämmelserna.

Samtidigt är det klart att de skattskyldiga måste garanteras fullgoda procedurer och fullgod rättssäkerhet. I 39 § i förvaltningslagen ingår relativt detaljerade bestämmelser om detta. Utskottet föreslår att 96 § 1 mom. och 97 § 3 mom. ska hänvisa till förvaltningslagen. Vid granskningarna ska alltså 39 § i förvaltningslagen gälla, till exempel de berörda rätt att vara närvarande och att ställa frågor om granskningen.

Vidare föreslår utskottet ett tillägg till 96 § 2 mom. som explicit undantar hemfridsskyddade lokaler från granskningar. I övrigt motsvarar momentet 1 mom. i propositionen. Samma bestämmelse ska ingå i 97 § 2 mom.

Tanken är att själva granskningen ska utföras av tullmyndigheten, men att någon annan myndighet kan vara närvarande samtidigt. Den andra myndigheten ska ha rätt att ta del av materialet vid granskningen.

I själva verket har inte möjligheten att anlita utomstående för granskningarna utnyttjats trots att den gällande lagen tillåter det. Det vore dock på sin plats att tillåta kontroller där myndigheter från någon annan medlemsstat eller andra finländska myndigheter, till exempel någon från *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården*, är närvarande. Utskottet föreslår därför att 96 § 1 mom. och 97 § 3 mom. ska föreskriva om rätt för andra myndigheter att närvara.

Här bör det noteras att rådets förordning nr 2073/2004/EG om administrativt samarbete i fråga om punktskatter har bestämmelser om närvaro vid de administrativa myndigheterna och medverkan i administrativa utredningar. Samarbetet bygger på att en medlemsstat sänder en begäran. Tjänstemännen från den begärande myndigheten får inte utöva de kontrollbefogenheter som tillkommer tjänstemännen vid den tillfrågade myndigheten. Men de kan få tillträde till samma lokaler och tillgång till samma handlingar som dessa tjänstemän, genom dessas förmedling och bara för ändamål som har samband med den pågående administrativa utredningen. Det föreslagna tillägget är alltså logiskt också med avseende på samarbetet mellan myndigheterna i EU.

105 §. Bestämmelsen gäller lättnader och uppskov med betalning.

Av särskilda skäl och på villkor som den bestämmer själv kan Tullstyrelsen medge skattelättnad om det med hänsyn till förhållandena vore uppenbart oskäligt att ta ut punktskatt till fullt belopp. Lättnad ska anhållas och gäller punktskatt som helt eller delvis har betalats eller ska betalas eller andra poster som det närmare föreskrivs om i paragrafen.

Dessutom har Tullstyrelsen rätt att i särskilda fall bevilja uppskov med betalningen. Uppskov måste anhållas och det beviljas på villkor som bestäms av finansministeriet.

Grundlagsutskottet anser att det i och för sig är konstitutionellt möjligt att ge en myndighet befogenhet att bevilja lättnad, förutsatt att rätten till lättnad klart och tydligt är ett undantag från de lagfästa kriterierna. Det måste framgå av lagen vilka godtagbara kriterier det finns för skattelättnad och i vilket syfte lättnad kan medges. Denna syn grundar sig delvis på likabehandlingsbestämmelserna i 6 § i grundlagen och de måste beaktas på behörigt sätt.

Bestämmelserna påverkar inte lagstiftningsordningen eftersom kravet på särskilda skäl har ett direkt samband med att det vore oskäligt att ta ut skatten till fullt belopp, påpekar grundlagsutskottet. De särskilda skälen bör dock beskrivas med exempel.

Vidare anser grundlagsutskottet att Tullstyrelsens rätt att medge lättnad "på villkor som den bestämmer" är alltför öppen sett i ett grundlagsperspektiv. Bestämmelsen rimmar illa med kravet på bestämmelser i lag i 81 § 1 mom. i grundlagen och kravet i 2 § 3 mom. i grundlagen att all utövning av offentlig makt ska bygga på lag. Följaktligen måste bestämmelsen få tillägg som begränsar myndigheternas befogenheter. Begränsningarna kan gälla exempelvis vad de nödvändiga villkoren i ett beslut om lättnad kan gälla, av vilken typ de ska vara och i vilket hänseende de är nödvändiga. Att lagförslaget kompletteras på detta sätt är ett villkor för att det ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Finansutskottet föreslår att kravet på särskilda skäl stryks i 105 § 1 mom. Tullstyrelsen ska alltså kunna medge lättnad om det med hänsyn till förhållandena vore uppenbart oskäligt att ta ut punktskatt till fullt belopp.

Lättnaden kan också gälla kommande skatt och det är därför viktigt att det fortfarande får ställas villkor. De ska säkerställa att sökanden uppfyller villkoren för lättnad till exempel i fråga om kommande skatt som ska betalas i framtiden.

Lättnad har också medgetts för teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter eller för bränslen från förnybara källor enligt artikel 15 i direktiv 2003/96/EG om beskattning av energiprodukter och elektricitet. Då handlar det inte om oskäligen skatter utan om bidrag till utvecklingsprojekt. För att lättnaden fortsatt ska kunna ges måste det föreskrivas i 1 mom. om det kriterium som grundar sig på direktivet. Lättnaden ska kunna medges skattepliktiga produkter som används i forsknings- och utvecklingsprojekt en begränsad tid. För att lättnaden på avsett sätt ska gälla en begränsad verksamhet måste verksamheten villkoras för att det ska gå att kontrollera om villkoren uppfylls.

Strukturen i momentet måste ses över när det ändras. Kriterierna för lättnad tas in i en punkt 1 (skälighetsprincipen) och en punkt 2 (forsknings- och utvecklingsprojekt) som läggs till i 1 mom. I det nya 2 mom. sägs det också att beslutet om lättnad kan innehålla villkor av övervakningsskäl.

I 105 § blir 2 mom. om uppskov med betalning 3 mom. Utskottet föreslår att momentet som exempel på särskilda skäl ska nämna exceptionella förhållanden eller väsentligt nedsatt skattebetalningsförmåga. Uppskov ska alltså kunna beviljas bland annat av dessa särskilda och andra liknande skäl.

Besluten om uppskov måste kunna förenas med villkor för att det ska vara säkert att skatterna blir betalda. De vanligaste villkoren gäller ränta och säkerhet. Villkoren ingår för närvarande i finansministeriets förordning om villkoren för anstånd med betalningen av vissa skatter (30.12.2002/1285). Utskottet föreslår att 105 § 3 mom. kompletteras med samma villkor.

Uppskov ska också kunna beviljas förutsatt att det tas ut ränta på skattebeloppet under upp-

skovet. Räntan ska räknas ut enligt bestämmelserna om förseningsränta i 4 § i lagen om skatte-tillägg och förseningsränta (1556/1995). Uppskov ska dessutom kunna ges utan ränta om det finns mycket tungt vägande billighetsskäl.

Den skattskyldige ska ställa säkerhet motsvarande det uppskjutna beloppet för skatteuppskovet. I särskilda fall ska det vara tillåtet att inte kräva säkerhet, till exempel om beloppet är litet eller uppskovet kort.

På grund av ändringarna måste strukturen i bestämmelsen ses över för att det i 4 mom. ska kunna anges att finansministeriet har rätt att avgöra principiellt viktiga ärenden. Ministeriets rätt att överta ett ärende ska gälla lättnad och uppskov med betalning. I paragrafen blir 3 och 4 mom. nya 5 och 6 mom.

Övriga ändringar. Dessutom ska följande hänvisningar till Europeiska gemenskapen ändras till *Europeiska unionen*: 2 §, 3 § 1, 3 och 4 mom., 5 § 1, 3, 4 och 5 punkten, 6 § 3, 4, 15 och 20 punkten, 8 § 4 punkten, 12 § 1 mom. 6 punkten och 2 mom., 13 § 3 mom., 14 § 2 mom., 18 § 6 mom., det inledande stycket i 51 § 1 mom., 55 § 1 mom., 57 §, 65 § 1 mom., 69 § 2 mom., 71 § 2 mom., rubriken för 10 kap., 84 § 1 mom., 85 § 4 mom., 87 § 2 mom., 88 §, 89 § 1 och 2 mom., 90 §, 91 §, 114 § 4 och 7 mom. och 115 § 2 mom.

Utskottets förslag till beslut

Finansministeriet föreslår

att lagförslag 2 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Punktskattelag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser1 §
(Som i RP)

2 §

Territoriellt tillämpningsområde

Punktskattepliktiga är produkter som avses i 1 § och som i Finland tillverkas eller tas emot från andra medlemsstater eller förs in i Finland från områden utanför *unionen*.

3 §

Tillämpning av tullagstiftningen

Om produkter förs in från ett område utanför *unionen* och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande ska på beskattningen samt på andra förfaranden i tillämpliga delar tillämpas vad som bestäms eller föreskrivs om tull. Punktskatt ska dock alltid betalas innan punktskattepliktiga produkter övergår till fri omsättning.

(2 mom. som i RP)

De formaliteter som anges i *unionens* tullbestämmelser för införsel av produkter till *unionens* tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid införsel av punktskattepliktiga produkter till *unionen* från tredjeteritorier.

De formaliteter som anges i *unionens* tullbestämmelser för utförsel av varor från *unionens* tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid utförsel av punktskattepliktiga produkter från *unionen* till tredjeteritorier.

4 §

(Som i RP)

5 §

Geografiska definitioner

I denna lag avses med

1) ***unionen*** och ***unionens*** territorium Europeiska *unionens* medlemsstaters territorier, (2 punkten som i RP)

3) *medlemsstat* och *en medlemsstats territorium* territoriet i varje medlemsstat i *unionen* där *unionens* lagstiftning är tillämplig, med undantag av tredjeteritorier,

4) *Finland* Finlands territorium enligt *unionens* lagstiftning, inklusive landskapet Åland,

5) *tredjeland* varje stat eller territorium där fördragen om Europeiska *unionen* inte gäller, dock inte Monaco, San Marino, Förenade kungarikets suveräna basområden Akrotiri och Dhekelia samt Isle of Man, flyttningar av punktskattepliktiga produkter som utgår från eller är avsedda för

(a)—e) som i RP)

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

(1 och 2 punkten som i RP)

3) *suspensivt tullförfarande* eller *suspensivt tullarrangemang* något av de särskilda förfarandena enligt tullkodex med anknytning till den tullövervakning som *icke-unionsvaror* är föremål för vid införsel till *unionens* tullområde, tillfällig förvaring, frizoner eller frilager samt nå-

got av arrangemangen enligt artikel 84.1 a i tullkodex,

4) *uppskovsförfarande* ett system som tillämpas på tillverkning, bearbetning, förvaring eller flyttning av punktskattepliktiga produkter enligt ett uppskovsförfarande inom *unionens* territorium eller via ett tredjeland eller ett tredjeterritorium, dock inte på produkter på vilka tillämpas suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang,

(5—14 punkten som i RP)

15) *import av punktskattepliktiga produkter* införsel till *unionens* territorium av punktskattepliktiga produkter såvida inte produkterna vid införseln till *unionen* omfattas av ett suspensivt tullförfarande eller ett suspensivt tullarrangemang eller frisläpps från ett suspensivt tullförfarande eller ett suspensivt arrangemang,

(16—19 punkten som i RP)

20) *exportplats* den plats där punktskattepliktiga produkter lämnar *unionens* territorium,

(21—23 punkten som i RP)

2 kap.

Skattskyldighet

7 §

(Som i RP)

8 §

Frisläppande för konsumtion

Med frisläppande för konsumtion avses

(1—3 punkten som i RP)

4) import av punktskattepliktiga produkter, även otillåten, till Finland från ett område utanför *unionen*, såvida inte de punktskattepliktiga produkterna omedelbart efter importen hänförs till ett uppskovsförfarande,

(5—8 punkten som i RP)

9—11 §

(Som i RP)

12 §

Skattskyldiga

Skyldig att betala punktskatt är

(1—5 punkten som i RP)

6) den som deklarerar de punktskattepliktiga varorna och den på vars vägnar de deklarerar vid import eller vid otillåten import samt varje annan person som medverkar i importen. Med den som deklarerar produkterna jämföras också den som importerar produkterna till Finland från ett tredjeterritorium som hör till *unionens* tullområde.

Om andra än harmoniserade punktskattepliktiga produkter förs in från en medlemsstat eller från ett område utanför *unionen* är, utöver de som avses i 3 och 6 punkten, den godkände upplagshavare skattskyldig till vars skatteupplag produkterna flyttas eller borde ha flyttats eller den registrerade mottagare skattskyldig, som har för avsikt att ta emot produkterna.

(3 och 4 mom. som i RP)

13 §

Skattskyldighet i vissa situationer

(1 och 2 mom. som i RP)

Om produkter som ska föras till ett område utanför *unionen* i enlighet med artikel 91 i tullkodex har hänförts till förfarandet för extern transitering i en annan medlemsstat och detta förfarande inte avslutas enligt bestämmelserna om det, ska punktskatt betalas på produkterna om de finns i Finland eller om det kan antas att de konsumerats här. Den skattskyldige är enligt tullkodex gäldenär i förhållande till de produkter som avses ovan.

14 §

Tidpunkten för fastställande av skatt

(1 mom. som i RP)

För produkter som importerats från ett område utanför *unionen* och som inte omedelbart efter importen har hänförts till ett uppskovsförfarande ska punktskatten fastställas enligt de be-

stämmelser som gällde den dag då tullmyndig-
heten godkände anmälan om produktens övergång
till fri omsättning.

(3 och 4 mom. som i RP)

15 och 16 §
(Som i RP)

3 kap.

Skattefrihet

17 §
(Som i RP)

18 §

Befrielse från punktskatt

(1—5 mom. som i RP)

När punktskattepliktiga produkter importeras
från områden utanför *unionen* för ändamål som
nämns i 1 mom. gäller i fråga om förfarandet för
förverkligande av skattefrihet vad som före-
skrivs eller bestäms om tullfrihet för motsvaran-
de produkter.

19 §

Skattefrihet för proviantering

(1 och 2 mom. som i RP)

*Skattefria är produkter avsedda för konsum-
tion på ett utländskt fartyg som är i en myndig-
hets bruk och befinner sig på besök på Finlands
tullområde eller på ett finländskt fartyg som är i
en myndighets bruk och avseglar till ett område
utanför Finlands tullområde på officiell repre-
sentationsresa enligt en fastställd besöksplan
samt fartygets bränsle och smörjmedel som det
för med sig eller som på Finlands tullområde le-
vereras till fartyget för dess eget bruk. (Ny)*

20 §
(Som i RP)

4 kap.

Verksamhet och tillstånd som avser punkt- skattepliktiga produkter

21—29 §
(Som i RP)

30 §

Register för punktbeskattning

(1 mom. som i RP)

På utlämnande av information ur registret till-
lämpas lagen om offentlighet i myndigheternas
verksamhet (621/1999) medan personuppgiftsla-
gen (523/1999) tillämpas på annan behandling
av personuppgifter, om inte annat följer av den-
na lag *eller de bestämmelser som nämns i 113 §.*
(3 mom. som i RP)

5 kap.

Deklarationsskyldighet

31 och 32 §
(Som i RP)

6 kap.

Verkställande av beskattning

33—45 §
(Som i RP)

7 kap.

Betalning och uppbörd av skatt

46—50 §
(Som i RP)

8 kap.

Flyttning av produkter under ett uppskovsförfarande

51 §

Flyttning av produkter under ett uppskovsförfarande

Harmoniserade punktskattepliktiga produkter får flyttas under ett uppskovsförfarande inom *unionens* territorium eller om produkterna flyttas via ett tredjeland eller ett tredjeterritorium

(1—3 punkten som i RP)

(2 mom. som i RP)

52—54 §
(Som i RP)

55 §

Säkerhet vid flyttning av punktskattepliktiga produkter

En godkänd upplagshavare och en registrerad avsändare ska ställa säkerhet för betalning av punktskatt vid flyttning av punktskattepliktiga produkter under ett punktskatteuppskov. Säkerheten ska vara giltig i hela *unionen*.

(2 mom. som i RP)

56 §
(Som i RP)

57 §

Avslutande av flyttning

Flyttning av punktskattepliktiga produkter under ett uppskovsförfarande ska avslutas när mottagaren tagit emot leveransen av de punktskattepliktiga produkterna eller när produkterna har lämnat *unionens* territorium.

58—64 §
(Som i RP)

65 §

Exportrapport

Om en exportdeklaration har gjorts i Finland fyller tullmyndigheten i exportrapporten på grundval av den påskrift som utfärdas av utfärtskontoret enligt artikel 793.2 i förordningen om tillämpningsföreskrifter för tullkodex eller av det kontor där formaliteterna fullgjorts, med intyg om att de punktskattepliktiga produkterna har lämnat *unionens* territorium.

(2 och 3 mom. som i RP)

66—68 §
(Som i RP)

69 §

Alternativa bevis

(1 mom. som i RP)

Om mottagningsrapporten eller exportrapporten saknas av andra anledningar än de som anges i 68 § 1 mom. kan avslutandet av flyttningen alternativt styrkas genom en påskrift från de behöriga myndigheterna i destinationsmedlemsstaten om att de avsända punktskattepliktiga produkterna har nått den angivna destinationsorten. Om det är fråga om produkter som exporteras utanför *unionen* kan detta styrkas genom en påskrift från de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där utfartstullkontoret är beläget om att de punktskattepliktiga produkterna har lämnat *unionens* territorium.

(3 mom. som i RP)

70 §
(Som i RP)

71 §

Flyttning av vissa produkter utan det datoriserade systemet

(1 mom. som i RP)

Om andra än harmoniserade punktskattepliktiga produkter hämtas från ett område utanför

unionen ska den godkände upplagshavaren eller den registrerade mottagaren i tulldeklarationen om övergång till fri omsättning anteckna numret på det skatteupplag till vilket produkterna flyttas och importpartiets referensnummer samt i sin bokföring efter mottagandet anteckna tulldeklarationens nummer och importpartiets referensnummer.

9 kap.

Beskattnings av produkter i andra medlemsstater

72—83 §
(Som i RP)

10 kap.

Skattefrihet för produkter som förs in från områden utanför *unionen*

84 §

Produkter som privatpersoner för med sig

En resande som anländer till Finland från ett område utanför *unionen* får i sitt personliga resgods skattefritt föra in punktskattepliktiga produkter i högst de kvantiteter som anges nedan. En förutsättning för skattefrihet är att införseln inte är av kommersiell natur.

(2—5 mom. som i RP)

85 §

Skattefria införselkvantiteter av tobaksprodukter

(1—3 mom. som i RP)

Den som vid ankomst från ett område utanför *unionen* för med sig en större kvantitet tobaksprodukter än den kvantitet som är skattefri enligt denna lag, är skyldig att för den överstigande delen betala skatt vars grund och belopp fastställs enligt lagen om tobaksaccis (1470/1994).

86 §
(Som i RP)

87 §

Skattefritt bränsle

(1 mom. som i RP)

Den som vid ankomst från ett område utanför *unionen* för med sig en större kvantitet bränsle än den som enligt 1 mom. är skattefri, är skyldig att för den överstigande delen betala skatt i enlighet med de grunder och kvantiteter som anges i lagen om accis på flytande bränslen.

88 §

Gåvoförsändelser

Andra än kommersiella försändelser av ringa värde som en privatperson har skickat från ett område utanför *unionen* till en annan privatperson i Finland, med undantag för cigaretter, cigarriller, cigarrer, pip- och cigarettobak, alkohol och alkoholdrycker, är skattefria under samma förutsättningar och med samma begränsningar som gäller tullfrihet för dessa produkter, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

89 §

Försäljning av skattefria produkter på fartyg, luftfartyg och flygplatser

Skattefria är produkter som säljs för att medföras som passagerares resgods på fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik under en sådan resa utanför *unionen* under vilken passagerarna har möjlighet att stiga av fartyget eller luftfartyget.

Skattefria är produkter som säljs i en skattefri butik på en flygplats till passagerare som reser utanför *unionen* för att medföras som resgods. Med skattefri butik avses skatteupplag enligt 6 § 2 punkten.

90 §

Personalens hemkomstgåvor

Den som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land eller område utanför *unionen* får skattefritt föra in varor som hemkomstgåvor under samma förutsättningar och med samma begränsningar som föreskrivs i 95 e § i mervärdesskattelagen.

91 §

Skattefritt bränsle i yrkesmässig trafik

Bränsle som finns i motorfordon och specialcontainrar som anländer från områden utanför *unionen* är skattefritt under samma förutsättningar och med samma begränsningar som gäller tullfrihet för dessa produkter, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

11 kap.

Bokföringsskyldighet

92—95 §
(Som i RP)

12 kap.

Granskning, informationsskyldighet och omhändertagande

96 §

Granskning

Tullmyndigheten får utföra granskningar för att övervaka att denna lag och respektive lagar om punktskatt eller accis följs. Även företrädare för andra myndigheter får närvara vid granskningen. Bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen ska iakttagas i tillämpliga delar vid granskningen. (Nytt 1 mom.)

Den skattskyldige ska på begäran för den behöriga tullmyndigheten för granskning förete sitt

bokföringsmaterial, uppgifter om sitt bokföringssystem och dess kopplingar till andra system, uppgifter om interna övervakningssystem och lämna andra för beskattningen nödvändiga uppgifter i begärd form. Om det material som ska granskas har förvarats i ett maskinläsbart datamedium ska den skattskyldige på begäran ta fram materialet i läsbar skriftlig form eller i en allmänt använd lagringsform. Den skattskyldige ska också visa granskaren sitt upplag och sina övriga lokaler, *förutsatt att de inte omfattas av hemfriden*, samt ställa nödvändiga lokaler och anordningar till förfogande för granskningen och även i övrigt bistå vid granskningen. (1 mom. i RP)

(2 mom. i RP *utesl.*)

(3—5 mom. som i RP)

97 §

Tullmyndighetens övriga granskningsbefogenheter

För att övervaka att denna lag och respektive lagar om punktskatt eller accis följs eller om det behövs för beskattningen har tullmyndigheten (utesl.) rätt

1) att få tillträde till och granska upplag och andra lokaler där punktskattepliktiga produkter förvaras eller behandlas,

2) att stoppa och granska fordon,

3) att meddela instruktioner om lossning, lastning, transport, mottagande, lagring och avsändande av punktskattepliktiga produkter och att förse produkternas emballage, transportmedel och upplag med lås, sigill eller något annat märke.

Lokaler som omfattas av hemfriden får dock inte granskas.

Även företrädare för andra myndigheter får närvara vid granskningen. Bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen ska iakttagas i tillämpliga delar vid granskningen

98—103 §
(Som i RP)

13 kap.

Rättsmedel104 §
(Som i RP)

105 §

Lättnader och uppskov med betalning

Tullstyrelsen kan på ansökan sänka eller helt avlyfta betald eller påford punktsskatt, skattetillegg, förseningsränta, dröjsmålsränta eller ränta med anledning av uppskov. Lättnad kan beviljas

1) om det med beaktande av omständigheterna vore uppenbart oskäligt att ta ut punktsskatten till fullt belopp, eller

2) om det gäller sådana punktsskattepliktiga produkter som används under begränsad tid i forsknings- eller utvecklingsprojekt för teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter eller för bränslen från förnybara källor.

Tullstyrelsen kan ställa villkor för lättnaden för att det ska vara möjligt att övervaka att förutsättningarna för lättnaden uppfylls.

Tullstyrelsen kan av särskilda skäl, såsom exceptionella omständigheter oberoende av sökanden eller väsentligt nedsatt skattebetalningsförmåga, på ansökan bevilja uppskov med betalning av skatt. Uppskovet beviljas på villkor att säkerhet till ett belopp motsvarande uppskovsbeloppet ställs för betalningen. Uppskov kan emellertid beviljas utan krav på säkerhet av särskilda skäl, exempelvis om det belopp som ska betalas är ringa eller uppskovstiden är kort. På skatt med vars betalning uppskov har beviljats tas ut ränta enligt vad som bestäms om förseningsränta i 4 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta. Uppskov kan dock av särskilt vägande billighetsskäl beviljas utan ränta.

Finansministeriet kan överta avgörandet av ett principiellt viktigt ärende som behandlas vid Tullstyrelsen.

Beslut enligt denna paragraf får inte överklagas genom besvär.

Det som föreskrivs i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt tullbestämmelserna.

106—108 §
(Som i RP)

14 kap.

Straffbestämmelser109—111 §
(Som i RP)

15 kap.

Ikraftträdande112 och 113 §
(Som i RP)

114 §

Övergångsbestämmelser om uppskovsförfarande

(1—3 mom. som i RP)

Avsändaren ska förse punktsskattepliktiga produkter som ska föras till ett område utanför unionen med ett ledsagardokument enligt 2 mom. om produkterna inte har frisläppts för konsumtion.

(5 och 6 mom. som i RP)

Vid utförsel av punktsskattepliktiga produkter utanför unionen ska den tullanstalt som behandlat utförseln från unionens territorium, till avsändaren av produkterna returnera det för denne avsedda, kontrasignerade exemplaret av ledsagardokumentet. Med denna utfartstullanstalt avses tullanstalten enligt artikel 793.2 i förordningen om tillämpningsföreskrifter för tullkodex.

(8—10 mom. som i RP)

115 §

Övriga övergångsbestämmelser

(1 mom. som i RP)

En godkänd upplagshavare som för in produkter från områden utanför *unionen* kan till den 30

juni 2010 verka som en registrerad avsändare utan sådant tillstånd som avses i denna lag.
(3 mom. som i RP)

116 §

(Som i RP)

Helsingfors den 9 mars 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
medl. Matti Ahde /sd
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent

Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml (delvis)
Pia Viitanen /sd
ers. Leena Harkimo /saml
Timo Kalli /cent (delvis)
Matti Kauppila /vänst
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Heli Paasio /sd
Kimmo Sasi /saml (delvis)
Tuula Väättäinen /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION

Motivering

Regeringen föreslår en sådan ändring i lagen om påförande av accis att skattefriheten för proviantering på tåg i internationell trafik ska slopas. I internationell flyg- och fartygstrafik ska provianteringen fortsatt vara skattefri.

Lagändringen förvränger konkurrensen för transportformer som konkurrerar med direkta tågförbindelser mellan Finland och Ryssland. Passagerarna ombord på luftfartyg eller fartyg i internationell trafik kan bl.a. serveras punktskattefria måltider och drycker. De här transportmedlens skattefria proviantering ska fortsatt vara tillåten till och med i trafik inom EU, om transportmedlet är i trafik mellan Finland och någon annan EU-medlemsstat eller landskapet Åland.

Tågtrafiken mellan Finland och Ryssland jämföras med en sådan flyg- eller båtresa som går från Finland direkt till tredjeland. Den gällande lagstiftningen, som tillåter skattefri proviantering på tåg i trafik mellan Finland och Ryssland, är ett ypperligt exempel på skattelagstiftning som tar hänsyn till de nationella intressena.

Järnvägstrafiken mellan Finland och Ryssland kommer att öka avsevärt med tilltänkta nya tågavgångar. Det är viktigt att den miljövänliga tågtrafiken kan konkurrera på lika villkor med flyg- och fartygstrafiken också i framtiden.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 2 godkänns enligt utskottets betänkande och

att lagförslag 1 godkänns i övrigt men 19 § 1 mom. med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

19 §

Skattefrihet för proviantering

Skattefria är produkter avsedda för försäljning på fartyg, luftfartyg och tåg i yrkesmässig internationell trafik under de förutsättningar som nämns i 89 § samt produkter avsedda för konsumtion på sådana fartyg samt fartygets bränsle och smörjmedel som det för med sig till Finlands tullområde eller som på Finlands tullområde levereras till fartyget för ovan nämnda ändamål. Skattefriheten gäller också produkter som säljs och konsumeras på fartyg inom Finlands tullområde.

(2 och 3 mom. som i FiUB)

Helsingfors den 9 mars 2010

Heli Paasio /sd
Matti Ahde /sd
Matti Saarinen /sd
Pia Viitanen /sd

Lauri Kähkönen /sd
Tuula Väättäinen /sd
Mikko Kuoppa /vänt
Matti Kauppila /vänt